

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi valtion rahoituksesta kansallisille taidelaitoksille ja Kansallisgalleriasta annetun lain 29 §:n muuttamisesta

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi valtion rahoituksesta kansallisille taidelaitoksille ja Kansallisgalleriasta annetun lain 29 §:n muuttamisesta (HE 157/2022 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Sivistysvaliokunta (SiVM 9/2022 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

valtion rahoituksesta kansallisille taidelaitoksille

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Valtion rahoitus kansallisten taidelaitosten toimintaan

Tässä laissa säädetään opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämästä rahoituksesta seuraavien kansallisten taidelaitosten toimintaan:

- 1) Kansallisgalleria;
- 2) Suomen kansallisooppera ja -baletti;
- 3) Suomen Kansallisteatteri.

Tässä laissa tarkoitettuun rahoitukseen sovelletaan valtionavustuslakia (688/2001) vain, jos siitä tässä laissa erikseen säädetään.

Eduskunnan vastaus EV 113/2022 vp

2 §

Rahoituksen perusteena olevat tehtävät

Kansallisgallerialle rahoitusta myönnetään Kansallisgalleriasta annetussa laissa (889/2013) säädettyihin tehtäviin.

Suomen kansallisoopperalle ja -baletille rahoitusta myönnetään ooppera- ja balettiteatterin ylläpitämiseen sekä ooppera- ja balettitaiteen harjoittamiseen, vaalimiseen ja kehittämiseen. Valtion rahoituksella rahoitettavassa toiminnassaan kansallisoopperan ja -baletin tulee kiinnittää erityistä huomiota kotimaisen ooppera- ja balettitaiteen edistämiseen, korkeatasoisen ooppera- ja balettitaiteen esittämiseen eri yleisöryhmille koko maassa sekä edistää ooppera- ja balettitaiteen yhteiskunnallista vaikuttavuutta.

Suomen Kansallisteatterille rahoitusta myönnetään teatterin ylläpitämiseen, teatteritoiminnan harjoittamiseen sekä teatteritaiteen kehittämiseen ja vaalimiseen. Valtion rahoituksella rahoitettavassa toiminnassaan kansallisteatterin tulee kiinnittää erityistä huomiota kotimaisen teatteritaiteen edistämiseen, korkeatasoisen teatteritaiteen esittämiseen eri yleisöryhmille koko maassa sekä edistää teatteritaiteen yhteiskunnallista vaikuttavuutta.

3 §

Tavoitteiden asettaminen

Opetus- ja kulttuuriministeriö ja kansallinen taidelaitos sopivat määrävuosiksi kerrallaan toiminnalle asetettavista taide- ja kulttuuripolitiikan kannalta keskeisistä määrällisistä ja laadullisista tavoitteista sekä niiden toteutumisen seurannasta ja arvioinnista. Taidelaitoksen puolesta sopimuksen allekirjoittavat hallituksen puheenjohtaja ja pääjohtaja.

4 §

Rahoituksen määräytymisperusteet

Opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää kansallisille taidelaitoksille rahoitusta 2 §:ssä tarkoitettun toiminnan toteuttamiseksi valtion talousarvioon otettavan määrärahan rajoissa.

Edellisenä vuonna kansallisille taidelaitoksille osoitettu 1 momentissa tarkoitettu talousarvion määrärahan suuruus tarkistetaan vuosittain kustannustason muutosta vastaavasti. Tarkistuksen perusteena on indeksi, joka muodostuu elinkustannusindeksistä, jonka painoarvo on yksi kolmasosa, sekä ansiotasoindeksistä, jonka painoarvo on kaksi kolmasosaa.

Kansallisille taidelaitoksille, jotka eivät ole arvonlisäverovelvollisia 2 §:ssä tarkoitettusta toiminnastaan, korvataan niiden muuhun kuin liiketaloudelliseen toimintaan liittyviin hankintoihin ja toimitilavuokriin sisältyvä arvonlisäverojen osuus. Korvausta tarkistetaan vuosittain viimeksi toteutuneen arvonlisäkertymän perusteella.

Opetus- ja kulttuuriministeriö voi rahoitusta myöntäessään asettaa rahoituksen käyttämiselle ehtoja ja rajoituksia.

Eduskunnan vastaus EV 113/2022 vp

5 §

Rahoituksen käytön seuranta ja raportointi

Kansallisten taidelaitosten tulee toimittaa opetus- ja kulttuuriministeriölle sen määräämät toimintaa koskevat ja muut seurannan ja ohjauksen edellyttämät tiedot ministeriön päättämällä tavalla.

6 §

Maksatus

Toiminnan rahoitus maksetaan kansallisille taidelaitoksille tasasuurina erinä joka kuukauden kolmantena pankkipäivänä.

7 §

Rahoituksen maksatuksen keskeytys

Opetus- ja kulttuuriministeriö voi määrätä tässä laissa tarkoitetun rahoituksen maksamisen keskeytettäväksi, jos:

1) on perusteltua aihetta epäillä, ettei rahoituksen saaja enää järjestä 2 §:ssä tarkoitettua rahoituksen perusteena olevaa toimintaa tai että toiminta olennaisesti poikkeaa siitä, mitä 2 §:ssä säädetään; tai

2) ne perusteet, joiden mukaan rahoitus määrättyä tarkoitusta varten on myönnetty, ovat olennaisesti muuttuneet tai ne ovat olleet virheellisiä.

8 §

Maksetun rahoituksen palauttaminen

Kansallisen taidelaitoksen tulee viipymättä palauttaa sille virheellisesti, liikaa tai ilmeisen perusteettomasti maksettu rahoitus.

9 §

Takaisinperintä

Opetus- ja kulttuuriministeriön on määrättävä maksettu rahoitus takaisin perittäväksi, jos kansallinen taidelaitos on:

1) jättänyt palauttamatta rahoituksen, joka 8 §:n mukaan on palautettava;
2) antanut opetus- ja kulttuuriministeriölle väärän tai harhaanjohtavan tiedon seikasta, joka on ollut omiaan olennaisesti vaikuttamaan rahoituksen saantiin, määrään tai ehtoihin, taikka salannut sellaisen seikan; tai

3) muutoin 1 tai 2 kohtaan verrattavalla tavalla olennaisesti rikkonut rahoituksen käyttämistä koskevia säännöksiä tai rahoituspäätökseen otettuja ehtoja.

Eduskunnan vastaus EV 113/2022 vp

Opetus- ja kulttuuriministeriön on tehtävä takaisinperintää koskeva päätös kahden vuoden kuluessa siitä, kun sen tietoon on tullut seikka, jonka nojalla rahoituksen maksamisen keskeyttämiseen tai lopettamiseen taikka rahoituksen perintään voidaan ryhtyä. Päätös takaisinperinnästä on tehtävä kuitenkin viimeistään viiden vuoden kuluessa rahoituksen maksamisesta.

10 §

Korko ja viivästyskorko

Kansallisen taidelaitoksen on maksettava palautettavalle tai takaisin perittävälle määrälle rahoituksen maksupäivästä korkolain (633/1982) 3 §:n 2 momentin mukaista vuotuista korkoa.

Jos takaisin perittävää määrää ei makseta viimeistään opetus- ja kulttuuriministeriön asettamana eräpäivänä, sille on maksettava vuotuista viivästyskorkoa korkolain 4 §:ssä tarkoitetun korkokannan mukaan.

11 §

Kuittaus

Palautettava tai takaisin perittävä määrä korkoineen voidaan periä siten, että se vähennetään kansalliselle taidelaitokselle myöhemmin maksettavasta tämän lain mukaisesta rahoituksesta.

12 §

Muutoksenhaku rahoitusta koskevaan päätökseen

Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoituksen myöntämistä koskevaan päätökseen, 7 §:n mukaiseen rahoituksen maksatuksen keskeyttämistä koskevaan päätökseen, 9 §:n mukaiseen takaisinperintäpäätökseen ja 11 §:n mukaiseen kuittausta koskevaan päätökseen haetaan oikaisua ja muutosta noudattaen valtionavustuslain 34 §:ää.

13 §

Täytäntöönpano

Päätös voidaan panna täytäntöön muutoksenhausta huolimatta, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettu 9 §:ssä tarkoitettu takaisinperintäpäätös voidaan panna täytäntöön verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetun lain (706/2007) mukaisesti.

14 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Laki

Kansallisgalleriasta annetun lain 29 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Kansallisgalleriasta annetun lain (889/2013) 29 §, sellaisena kuin se on osaksi laissa 1299/2016, seuraavasti:

29 §

Rahoitus

Valtion rahoituksesta Kansallisgallerian toimintaan tässä laissa säädettyjen tehtävien toteuttamiseksi säädetään valtion rahoituksesta kansallisille taidelaitoksille annetussa laissa (/).

Edellä 1 momentissa tarkoitetun rahoituksen lisäksi valtion talousarvioon otetaan vuosittain määräraha Kansallisgallerian kokoelman kartuttamiseen. Valtion taideteostoimikunnan kokoelmaa voidaan kartuttaa ja hoitaa valtion talousarvioon otettavilla määrärahoilla.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 14.10.2022

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri